

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“(J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

SPOLOČENSKO -DUCHOVNÝ OBČASNÍK

pre stredné Slovensko

číslo 21, rok 2009

Sláva Isusu Christu!

Drahí bratia a sestry v Christu,

vstúpili sme do veľkej štyridsiatnice, do pôstneho obdobia, ktoré je pre každého kresťana veľmi dôležité, pretože posilňuje našu vôľu.

Možno si kladiete otázku, ako prežiť pôst, aby prospel nielen telu, ale aj duši? Ved' pôst sa nevzťahuje len na jedlo, ale v pôste sa má človek viac sústrediť na seba, pozrieť do svojho vnútra, prehodnotiť minulosť, skúmať svoje hriechy a snažiť sa ich zbaviť. Teda musíme sa snažiť zdržiavať sa predovšetkým od hriechu. Mať na uzde nielen svoje brucho, ale aj svoj jazyk, svoje zmysly, svoje konanie.

Viac sa modliť, menej vravieť. Viac čítať duchovnú literatúru, menej sledovať televíziu. Snažiť sa vyhľadávať ticho, zabudnúť na zábavu. No ak sa nám aj stane, že zhrešíme, nezúfajme. Boh je milosrdný. Odpustí nám, ak uvidí naše úprimné pokánie. Pomôže nám, keď uvidí našu pevné odhodlanie zmeniť svoj doterajší život.

Verím, že si v tomto pôstnom čase radi prečítate nové číslo Svetla Pravoslávia, ktoré som pre vás s Božou pomocou pripravila. Verím tiež, že vás duchovne posilní. Sú v ňom uverejnené listy vallamského starca schiigumena Jána, ktoré sú v dnešnej dobe stále aktuálne a veľmi poučné pre dušu kresťana. Okrem iného vám v ňom ponúkame tri svedectvá troch pravoslávnych kresťanov, ktorí sa pred pár rokmi rozhodli prijať sväté Pravoslávie a čo im to dalo. Stačí len prevrátiť stranu a čítať...

S láskou v Christu Jana

Lísty valaamského starca schiúgumena Jána

Prvý list, 4.8.1939

Dostal som od Teba úctu vzbudzujúci list a je z neho vidieť, že si sa začala zaujímať o vnútorný duchovný život. Nech ťa poučí Pán! Správna je Tvoja poznámka, že „**od modlitby nemôžeme nič očakávať**“. Pri modlitbe sa musíme držať väčšej nepotrebnosti, a keď sa objavia teplo a slzy, nesnívaj a nenamýšľaj si o sebe niečo veľké; nech prichádzajú a odchádzajú bez nášho nútenia, a nebud' zmätená, keď sa prerušia, ináč to ani nemôže byť.

Modlitba je veľmi namáhavý podvih, až do posledného dychu je spojená s namáhavo ťažkým zápasom. **Pán nám pre svoje milosrdenstvo časom všetko dá, aj potešenie modliacemu sa, aby nepoľavil.** Svoje domáce modlitebné pravidlo si určí sama, zariad' sa, zosúladi sa s časom; nebude to svojvôľou, len Ti radím, neber toho na Seba veľa, aby si sa nestala otrokom pravidla a predišla si tak náhlivosti.

Z Božej milosti nech žijeme šťastne obyčajným monastierským životom. Vyprosujem na Teba Božie požehnanie.

Druhý list, 4.10.1939

Je dobré, že sa cvičíš v Isusovej modlitbe. Svätí otcovia modlitbu nazvali kráľovnou cností, pretože priťahuje ďalšie cnosti. Ale, nakoľko je veľká, natoľko potrebuje aj väčšiu námahu. Ctihodný Agafon hovorí: „**Modlitba je až do posledného dychu spojená s namáhavo ťažkým zápasom**“.

Ráno aj večer ju hovoríš stokrát. Pre Teba je také množstvo akurát, len sa snaž, aby si sa ju modlila pozorne (vnímavo); a nezarmucuj sa tým, že je pri tom na Tvojom srdci suchota, ale povzbudzuj sa; len buď vnímavá tak, ako som Ti to hovoril k hornej časti hrudníka. V práci a medzi ľuďmi sa snaž rozumne stáť pred Bohom, čiže pamätaj na to, že On je tu. Keď Ťa viac rozčítujú žalmy a akafisty, ak máš čas, čítaj ich tiež.

O neustálu (neprestávajúcu) a umovo-srdcovú modlitbu, o ktorú sa snažíš, sa neodvažujeme prosiť Pána – **takýto stav nie je u mnohých, ledvaže jedného človeka medzi tisíckou nájdeš**, povedal svätý Izák Sýrsky, a do takéhoto duchovného stavu z Božej blahodate dochádza z hlbokkej pokory. Neusiluj sa o teplo v srdci – ono prichádza samo bez nášho hľadania a očakávania; v modlitbe musí byť naša námaha a úspech závisí od blahodate, neočakávaj veľké veci a nebud' prchká. **V duchovnom živote sú dostihy nevhodné**, a vyžaduje sa trpezlivá postupnosť. Telesne aj duchovne si ešte mladá. Svätý Ján Lestvičnik píše: „**Rozkroj začiatčovníkovi dušu – a uvidíš nesprávnosť, jeho túžbu po neprestávajúcej modlitbe, každodennom pamätaní na smrť a dokonalom pokoji, - takýto stav dosahujú iba dokonalí**“. Príznak modlitby je v teplote srdca a sklúčenosti srdca, a aby si Seba uznala za nehodnú a vzývala k Pánovi: „Pane, Isuse Christe, Syn Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnou“, alebo sa môžeš modliť aj inými slovami tak, ako to bude pre Teba vhodnejšie.

Nechceš hrešiť, ale hrešíš ťažko. Čo robiť?

Sme ľudia, nosiaci telo a pokúšaní démonmi. **Nechvej sa a nesmúť, aj keď sa podlomíš (zatakáš) v nejakej cnosti, vstaň, vzpriam sa, a znovu chod' vpred; vedz, že obstať v cnosti nezávisí od nás, ale na Božej blahodati.** Bud' pokorná a nedôveruj si až po hrob; a iných nesúď v ničom. Kto koho v čom odsúdi, ten i sám do tých istých hriechov padne, ináč to ani nebyva.

Ak sa Ti niekedy stane, že sa budeš chcieť zachovať nečestne kvôli samote, aby si mohla pobudnúť u Seba doma – nie je to hriechom; poučuj sa, aby všetko bolo pre Boha. Nech ťa naučí Pán.

Tretí list, 27.4.1940

Dostal som Tvoj list. Z Božej milosti žijem, hoci spím na prični, duchom som pokojný a na Valaam už nemyslím, akoby som tam ani nežil.

Tvoj list som pochopil, lebo je napísaný s citom a ja som cítil silu slov. Valaam som opustil pokojne, aj jeho bombardovanie som zniesol dobrodušne. V čase poplachu som sa neschovával v kryte, hoci sme ho mali zbudovaný v chráme, ale sedel som vo svojej kélii a čítal som evanjelium. Z rámusu bômb sa triasla celá budova, sklá v oknách sa roztrieštili na drobné kúsočky a rozleteli sa dvere, ale mal som akési vnútorne presvedčenie, že ostanem na žive. Z Valaamu sme museli odísť čo najrýchlejšie, ale niečo málo som si so sebou stihol vziať, no nežialim, len ma veľmi trápi, že Tvoja ikona a ešte moje rodičovské požehnanie ostali visieť na stene. Vzal som si niekoľko svätotcovských kníh.

Hoci by si sa od vášni oslobodila, nedôveruj si, ale buď stále pokorná až po hrob. Musíme sa namáhať v každej cnosti a úspech, ten závisí od Božej blahodate, **a blahodať Boh dáva nie za našu námahu, ale za pokoru, koľko bude človek pokorný, toľko blahodate ho navštívi.** Radím Ti, prečítaj si svätého Makarija Veľkého, päť slov o čistote srdca, - sú u vás vydané.

Štvrtý list, 27.7.1940

Blažený je Tvoj stav, keď sa cítiš byť úbohým a dieťaťom medzi duchovne vzdelanými ľuďmi; nezávid' takým a neusiluj sa o duchovné nadšenia. Mystici sa usilujú o takéto blahodátne pocity, a namiesto skutočnej meditácie padajú do diabolskej pasce. Blahodátne pocity človeku Pán dá, ak je jeho srdce vyčistené od vášni; v takomto rozporení boli svätí Otcovia, ale my hriešni sa musíme modliť s kajúcnyim pocitom a od Boha prosiť pomoc v boji s vášňami. V Pateriku je povedané: „**Učeník povedal starcovi: takýto „vidí anjelov“.** **Starec odpovedal: „vôbec to nie je podivuhodné, že vidí anjelov, ale divil by som sa tomu, kto vidí svoje hriechy“.** Hoci je toto starcovo vyslovenie krátke, v duchovnom zmysle je veľmi hlboké, lebo zo všetkého najťažšie je poznať samého seba. Píšeš: „Slová modlitby sa zjednotili s Pánom, a akoby sa nerozlučne stali iba Pánom“. Chyby v tom niet, takto to musí byť.

Áno, „dostatok, bohatstvo, láska rodičov a chvály obkolesujúcich nás“ sú veľkou prekážkou v duchovnom živote. Svätí Otcovia sa týchto príčin hriechu veľmi báli a zo všetkých síl sa im snažili vyhnúť; nie nadarmo odchádzali do monastierov, ba dokonca aj do pustatín, Ty nemusíš utekať nikde, ale snaž sa byť múdrou ako had a krotkou ako holubica, všetko ostatné je dočasné, púste a falošným leskom. Je potrebné pamätať, lepšie povedané, presvedčiť sa, že nie dnes, ale zajtra asi zomriem, a tam večný život, čas stojí. Pane, zmiluj sa.

Tvoje roky a cesta sú veľmi klzké, pokoruj sa a never si až po hrob. Nech Ťa naučí Pán! Modli sa ďalej tak, ako si sa modlila doteraz. Ak máte životy svätých, radím prečítať ich, veľmi oduševňujú a veľa pomáhajú.

S láskou v Christu.

Piaty list

Ďakuj Bohu, že ti Pán hoci v málom dal pocítiť „aký je blahý Pán“. Áno, svoj duchovný stav odhaľovať netreba, ba ani duchovníkovi, keď neprechádza takýmto vnútorným životom. Ctihodný Anton Veľký píše: „**ak budeš hovoriť neduchovnému o duchovnom, budeš sa mu javiť smiešnym**“. V predchádzajúcom liste som Ti písal o pokore a opakujem: „pokoruj sa, dieťa, nepriateľ je veľmi chytrý a my veľmi slabí“. Ctihodný Makarij Veľký píše: „poznal som takýchto ľudí, ktorí boli na takom duchovnom vrchole, že na nebi videli slávu svätých,

a v takomto stave sa nachádzali šesť rokov, a je strašne povedať, že zahynuli“. A ešte uvádza niekoľko mučeníkov, ktorí padli (nevydržali) po ťažkom mučení. O odpustení hriechov hovorí Svätý Duch cez proroka Ezechiela: „**ak hriešnik učiní pokánie a spravodlivo bude žiť, vtedy Pán nebude pamätať na jeho hriechy, tak aj spravodlivý, ak sa skazí, Pán nebude pamätať na jeho spravodlivosť**“.

Uč sa, dieťa, buď múdra ako had, a krotká ako holubica. Väčší ošoh mám zo života v spoločnej miestnosti a spánku na prični. **Boh je jeden, ale cesty k nemu rozličné** – vidíme to na príklade svätých Otcov: jedni prechádzali vnútornou rozumovou námahou, a prospievali v duchovnom živote, druhí zase čítali mnoho žalmov, kánonov, tropárov, a tiež prospievali v duchovnom živote. Ešte poznamenám, že svätí Otcovia píšu, že **prírodné nedostatky ostávajú aj svätým – kvôli ich pokore**.

Byť na hore Tábor so Spasiteľom je veľmi radostné, ale ak budeš musieť s Ním byť na Golgote, tak trp – máš uši na počúvanie, tak počúvaj, buď vnímavá.

Nech naučí Pán!

Šiesty list, 14.9.1943

Christos medzi nami! Je málo osožné, ak budeme iba čítať a pýtať sa, ako byť spasení. Je potrebné začať namáhať sa, pracovať, očisťovať svoje srdce od vášní. Teraz viete, v čom spočíva duchovný život, je správny čas, začnite, nech vás naučí Pán, a na mňa nezabúdajte vo svojich modlitbách.

Svätý Izák píše ťažkým jazykom, ale ešte namáhavejší je pre nás jeho obsah, **lebo hlboká je studňa, a my máme krátky povraz, preto nemôžeme dosiahnuť jeho hlbokéj, čudnej spasiteľnej vody**.

Biskup Teofan svätému Izákovi zostavil modlitbu, aby nám pomohol pochopiť jeho spasiteľné učenie. A vôbec svätí Otcovia písali z vlastných skúseností, a to ich učenie chápu tí ľudia, ktorí pracujú so svojim srdcom.

Vyprosujem na vás Božie požehnanie!

Siedmy list 14.8.1945

Christos medzi nami! Dostal som Tvoj ctihodný list a s láskou som si ho prečítal. Je dobré, že sa usiluješ o duchovný život, ale snaž sa neuhášať ducha; hoci je pre Teba ťažké rozvíjať duchovný život vo svete, ale predsa sa usiluješ.

Pán Ti pomôže. Svätý Ján Lestvičník sa diví nášmu neobvyklému stavu: **prečo pre konanie cností potrebujeme aj Všemocného Boha, aj anjelov, aj svätých ľudí, ale ku konaniu hriechu iba jediného ľstivého démona, a oveľa pohodlnejšie a rýchlejšie sa prikláňame k vášniam, či nedostatkom ako ku cnostiam?** Otázka je stále otvorená. Svätý nám ju nechcel objasniť. Môžeme si iba myslieť, že naša prirodzenosť, skazená neposlušnosťou, a svet, ohromujúc nás svojimi rôznymi nástrahami (pokušeniami), pomáha diablovej, ale Pán nijako nezasahuje do našej svojvôle. My sa o cnosti musíme usilovať, nakoľko nám budú stačiť naše sily, ale obstať v cnostiach nie je v našej moci, ale v Pánovej, Pán ich uchováva nie pre našu námahu, ale pre našu pokoru: „**kde sa uskutočnil pád, tam skôr bola hrdosť**“, hovorí Lestvičník.

Ale Pán, pretože je milosrdný, nám chorým dal pokánie, lebo naša skazená prirodzenosť je veľmi, ale veľmi náklonná k hriechu. Svätí Otcovia do úplnej jemnosti učia našu prirodzenosť svojimi skúsenosťami, utešujú nás a vo svojich spisoch nám podrobne ukázali spôsob boja s hriechom.

Teraz čítaš knihu „Neviditeľný boj“, pozeraj sa do nej častejšie. Vzhľadom na Tvoje modlitebné pravidlo poučuj sa sama, len aby nebolo hovorené iba tak do vzduchu, ale preto,

aby si ho splnila. Snaž sa byť vnímavá. Nie je lepšie skrútiť ho, než ho rozpačito vypínať a stať sa tak jeho otrokom? Toto nie je moja myšlienka, ale svätého Izáka Sýrskeho. Je to napísané aj v knihe „Neviditeľný boj“, len si nepamätám, v ktorej kapitole.

Tvoj nedôstojný spolu modlitebník.

Pokračovanie nabadúce

preložil: pplk. Prot. Mgr. Marek Ignacik, PhD

V tomto čísle vám ponúkame tri svedectvá troch pravoslávnych kresťanov na tú istú tému:

Moja cesta k svätému Pravosláviiu

Dar, ktorý som od Boha dostala je veľký! Ďakujem všemohúcemu Bohu, že som sa stala pravoslávnu kresťankou. Dôvodov, ktoré ma k tomu viedli, sú viaceré, ale poďme pekne po poriadku.

Ako malé bábätko som bola pokropená vodou v evanjelickom kostole. Matne si spomínam, že v detstve som sa veľa krát zamýšľala nad smrťou a bála som sa toho, že po smrti všetko končí. Aspoň tak mi to vysvetľovali ľudia okolo mňa. Svojím detským rozumčekom som nedokázala pochopiť, že keď človek zomrie, zomrie všetko v ňom a nič po ňom nezostane. Mala som veľmi dobrú kamarátku, ktorá sa večer modlievala na kolenách Otčenáš a ja ako dieťa som tiež túžila po modlitbe. Tak som sa každý večer pred spaním modlievala akýsi svoj Otčenáš, slová, ktoré som si zapamätala z jej modlitby. Žiaľ, táto malá detská modlitbička časom vyprchala, keďže som k viere nebola vôbec

vedená. Dá sa povedať, že do svojich sedemnástich rokov som žila ateistickým životom. V osemnástich rokoch som začala pociťovať akýsi smäd po duchovnosti, vo svojom vnútri som cítila, že Boh predsa existuje. Mala som veľké šťastie, pretože takýto pocit začal mať aj môj brat Branislav. Chceli sme žiť s Bohom, podľa Božích prikázaní, ale potrebovali sme sa naučiť takto žiť, čo vôbec nebolo ľahké. Bolo náročné od základov zmeniť svoj hriešny život, paradoxne mnohí okolo nás sa nám smiali a nechápali našu zmenu v živote. No nám to neprekážalo, vedeli sme, že Boh nám pomôže a túžili sme sa začleniť a patriť medzi kresťanov. Spolu sme sa vybrali do evanjelického kostola a mali sme veľký záujem stať sa katechumenmi. Boli sme tam každú nedeľu a okrem toho sme chodili aj na stretnutia evanjelickej mládeže. Tam sa veľa diskutovalo o náboženských otázkach a neskôr nastal problém. Keďže môj brat veľa čítal a čiastočne poznal históriu, začal s mládežníkmi polemizovať. Tak ako ja, aj on mal už vtedy veľkú úctu k Presvätej Bohorodičke, čomu sa oni

veľmi čudovali. Takisto neuznávali ani žiadnych svätých, ani svätú Tradíciu, len Sväté Písmo. Tvrдили, že Sväté Písmo je uzavretý systém. Pomaly sme na mládež prestali chodiť a hľadali ďalej. Brat naďalej čítal a kupoval katolícke knihy, dával ich aj mne, ale ja som ich čítala veľmi nerada. Zdali sa mi akési chladné, podobne, ako sa mi zdali chladné aj katolícke kostoly, kde som odmietala chodiť. Aj som sa snažievala modliť katolícke modlitby, ale išli len z mojich úst, nie z môjho srdca. Môj brat hľadal rozumom, ja som viac hľadala srdcom. V tom čase sa nám do rúk dostal časopis ZMENA a v ňom sa objavilo pár článkov o svätom Pravosláví. Tie články ma tak ohromili, že som sa skontaktovala s redakciou toho týždenníka. Tá mi poslala knihu **Starec Paisij**, ktorá mi prehovorila do duše. Bol to totiž balzam na moju ubolenú dušu a na všetky tie problémy, ktoré ma vtedy sužovali a trápili... Vedela som, že Boh vypočul moje modlitby, kde som prosila o pomoc. Prosila som a dostala. Hľadala som Cirkev a konečne som ju našla. Celá nadšená som sa začala zaujímať o sväté Pravoslávie a doslova hľtať pravoslávnu literatúru. Brat spoznal otca Ignacika, ktorý začal presne v tom čase pôsobiť a slúžiť vo Zvolene. Teraz už viem, že to bola Božia prozreteľnosť. V septembri roku 2001 mal môj brat svätý Krst, na ktorom som bola aj ja. Nikdy dovtedy som nevidela to, čo tam. Trojité ponorenie, myropomazanie a všetky tie modlitby, ktorým som, žiaľ, takmer vôbec nerozumela. No to ma neodradilo. Už tam som vedela, že pravoslávnu sa stanem čoskoro aj ja. Nechcela som čakať na ďalší rok, tak som mala svätý Krst hneď o mesiac, presne na tom istom mieste, kde môj brat. Pamätám si, že bol studený október, voda mohla mať tak 5 stupňov, ale moja viera bola silnejšia ako môj strach z vody a chladu. Nedá sa opísať, čo všetko som vtedy prežívala. Vedela som, že starý človek zomrel a narodil sa nový človek. Tak veľmi som ďakovala Bohu, že všetky moje hriechy boli odpustené... Tak veľmi som ďakovala Bohu, že nám s bratom dal spoznať pravú Christovu Cirkev. Iste, boli tam aj pochybnosti, ale tie boli od diabla, ktorý vedel, že stratil svojich sluhov. Ako veľmi musel vtedy zúriť! A ako veľmi sa museli vtedy anjeli na nebi radovať...

Po mojom svätom Krste prišli, samozrejme, aj problémy, ale nikdy som neoľutovala, že som sa stala pravoslávnu kresťankou. Práve naopak! Boh mne a môjmu manželovi požehnal dve krásne dcéry, ktorým sa snažíme dať to, po čom tá moja detská dušička tak veľmi kedysi priahla. Snažíme sa ich vychovávať vo viere, nech je pre nich samozrejme, že na prvom mieste je vždy Boh a nikto iný.

A čo dodať na záver? Raz mi jeden kňaz napísal, aby sme boli v Banskej Bystrici svetlom, ktoré svieti v tme a o to sa snažím. Aj padám, ale vďaka svätému Pravoslávniu vstávam a idem ďalej. Znie to ako sen? Nie! Krásna skutočnosť!

Jana Tomášová

2. svedectvo:

Čo ma k tomu viedlo? V prvom rade to boli články vo vtedajšom týždenníku Zmena o sv. Pravosláví od Ivy Rojkovej, Vladimíra Mohoritu a ďalších. V nich sa písalo o pravoslávnej Cirkvi v Rusku, Srbsku, Grécku, Palestíne, Bulharsku, Slovensku, ale aj články o Christovej Pasche a dvadsiatich mýtniciach, o schádzaní blahodatného ohňa v Jeruzalemskom chráme, o Roždestve Christovom, o Bohozjavení v Jordáne. Ďalej to boli články o Presvätej Bohorodičke, o Svätej Hore Athos. Čítal som tam aj o rôznych zázrakoch, ktoré sa stali, a o prorockých. V nekonečnom rade tam boli aj modlitby v cirkevno-slovanskom jazyku, ktoré ma zaujali.

Nakoľko som troška poznal aj pravoslávnu Cirkev a poznal aj pravoslávnych veriacich v Bystrici, tak som sa s nimi skontaktoval a prišiel na svätú Liturgiu. Spočiatku som bol veľmi nesmelý, ako by ma niečo odhovárало: nechod tam. S Božou pomocou som to prekonal, čo vôbec neľutujem a začal som pravidelne prichádzať na sväté Liturgie

V júli roku 2003 som bol pokrstený spolu s pani Šomodíkovou, ktorá sa rozhodla prijať sväté Pravoslávie v pokročilom veku. Prvé týždne po krste som žil ako v raji. No človek zbadá, že potom to príde, tá skúška ohňom. Rodičia, ktorí sú inoslávni, to zo začiatku brali normálne. No neskôr prišli problémy. Keďže som v tom čase býval u nich, nechceli, napríklad, aby som pri modlitbe zapaloval sviečky, používal ladan atď. Vtedy som často siahal po Svätom Písme a čítal blaženstvá. Po nejakom čase som bol z domu vyhodенý, ale nemuselo to byť len preto, že som sa stal pravoslávny. Boh však na mňa nezabudol, ani bratia v Christu, ktorí mi pomohli. Ešte stále mám aj kamarátov, čo predtým, len sa už s nimi málo stretávam. Nie, nevyhýbam sa im, možno oni mne. Je pravda, že aj u nás, medzi pravoslávnyimi, sú občas nejaké problémy, no myslím, že som našiel skutočných bratov a sestry v Christu. Pokiaľ môžem, pomôžem aj ja. Lebo nechcem len brať, ale hlavne dávať. Lebo láska sa neberie, ale dáva.

Po tých niekoľkých rokoch, ako som pravoslávny, cítim väčšiu zodpovednosť pred Bohom za seba, ale aj za svojich blízkych. Hlavne sa obávam o svoju spásu, viac vidím svoje hriechy, pretože čím ide človek bližšie k Bohu, tým sa cíti hriešnejší. Myslím si, že teraz už nemám taký strach zo smrti ako predtým. No niekedy prídu aj také myšlienky, ale snažím sa ich hneď zahnať. Niekedy si aj poviem, načo mi to bolo treba, teraz sa mám takto, repcem ako Izraeliti na Mojžiša, že prečo odišli z Egypta, keď mali plné kotly mäsa. V niečom som zase pokojnejší, hlavne duša, no diabol chodí ako lev a hľadá, koho by zožral. Viem, že musím sa snažiť byť trpezlivý, pokorný, musím sa modliť, postiť a mať v sebe lásku. Áno, láska je najdôležitejšia, ale jej dosiahnutie je najťažšie. Takisto sa snažím, aby môj dom

nezostal prázdny, aby sa doň diabol nemohol vrátiť s oveľa väčšou silou a celou légiou démonov.

Ivan Murín

3. svedectvo

Moje 7 rokov trvajúce komplikované hľadanie Pravdy sa skončilo v septembri 2001, keď som prijal svätú tajinu Krstu v Hriňovej. Anjeli v celom nebi sa radovali, že ďalšia zablúdená ovečka sa našla a zaradila do pravoslávneho Christovho stáda :-D

Opísať slovami, ako pravoslávny svätý Krst zmení život človeka, je ťažké. Ešte ťažšie je niečo takéto vysvetľovať niekomu mimo Christovej Pravoslávnej Cirkvi – večnej držiteľky Božej Milosti. Osobne si myslím, že nepravoslávny človek nikdy nemôže pochopiť, aká VEĽKÁ zmena života to v skutočnosti je.

Pravoslávny Krstom sa človek VNÚTORNE uzdravuje a svätou tajinou Myropomazania dostáva neviditeľným spôsobom DARY od Svätého Ducha, ktoré potom musí v ďalšom živote rozvíjať.

Ak si niekto myslí, že PRED sv. Krstom mal veľa pokušenia, tak sa veľmi mylí. PO sv. Krste sa celý skutočný duchovný boj s diabolskými nástrahami iba začína.

Ďalšou takmer neznámou skutočnosťou je, že krátku dobu po Krste Trojjediný Boh duchovne drží človeka a všemožne mu pomáha. Človeku sa teda všetko zdá relatívne ľahké a úmyselne, či neúmyselne odsudzuje iných ľudí, ktorí nežijú tak, ako by ako pravoslávni kresťania mali. Tomuto odsudzovaniu sa vyhne málokto a končí to tým, že človek tým od seba ODOŽENIE Božiu pomoc a začína padať do hriechov, o ktorých si kedysi myslel, že sa ich nikdy nedopustí... Lebo pravda je, že človek spácha AKÝKOL'VEK hriech, ak ho nedrží Pán Boh. A za týmto názorom si stojím a nikto ma nepresvedčí

o opak!

Moja cesta bola podobná – veľká pomoc od milostivého Boha pred a tesne po krste. Bohužiaľ som sa ani ja nevyhol odsudzovaniu nedobrého duchovného života iných ľudí, ktorí

mali pravoslávny krst pred mnohými rokmi. Po nejakom čase som začal pociťovať čoraz menšiu pomoc od Boha a nakoniec som upadol do veľkých hriechov.

Dobrá správa je, že pravoslávny človek má podľa mňa kratšiu a rýchlejšiu cestu ku pokániu, keďže po Krste je vnútorne uzdravený a všemožne mu pomáha Anjel Ochranca, ktorého nepravoslávni ľudia nemajú. Čiže po hriechu nasleduje pokánie, potom zase hriech, zase pokánie atď. A tak až do smrti. Ako hovorí veľký svätý otec púšte sv. Sisoj: V akom stave človek zomrie, v takom bude súdený.

Najlepšia pomoc v duchovnom boji človeka je každotýždenné nedeľné navštevovanie chrámu a tam prijímanie sv. Tela a Krvi Christovej. Som presvedčený, že NIČ nepomáha v boji o spásu viac, ako toto.

S pravoslávnym pozdravom Branislav

Kázne

Nedeľa o mýtnikovi a farizejovi

Drahí bratia a sestry,

vyznať svoje hriechy nie je ťažké pre toho, kto bojuje so svojimi vášňami, teda nedostatkami a snaží sa premeniť ich na cnosti. No skôr, než je človek schopný vyznať svoje hriechy, musí ich oľutovať vo svojom vnútri a musí sa kajať. Ale aby sa mohol skutočne kajať, najprv musí poznať svoje hriechy.

Žiaľ, človek, ktorý je spútaný hriechom, je ním natoľko zaslepený, že nie je schopný rozlíšiť medzi dobrom a zlom. A keď nám chýba vedomie toho, čo vo svojom živote konáme dobre a čo zle, nevieme, z čoho sa máme vlastne spovedať. Dokiaľ nerozoznávame dobro od zla a neprotivíme sa zlu, nežijeme ešte kresťanským životom. Až keď začneme odsudzovať seba samého za hriech, až zatúžime po obnove, vtedy vstúpime na cestu kresťanského života. Máme pred sebou mýtnika a farizeja. Farizej chodil do chrámu, konal mnoho dobrých skutkov, no nemôžeme o ňom povedať, že žil správnym životom. Prečo? Lebo bol so sebou úplne spokojný. Necítil svoju nehodnosť, ba naopak, chválil sa svojou spravodlivosťou a nevidel hĺbku svojho hriechu, ktorý sa v ňom skrýval. Na druhej strane mýtnik nekonal žiadne dobré skutky, ale zreteľne videl hĺbku svojej hriešnosti a prosil Boha o zmilovanie. Toto je príklad správneho precítania svojej hriešnosti pre všetkých kresťanov.

Boh nezachraňuje človeka bez jeho účasti na diele spásy. Ak človek neoľutuje svoje hriechy, Boh mu nemá čo odpustiť. Ak prideme k spovedi a povieme, že nič zlé sme

nevykonali, načo sme potom prišli k spovedi? Prišli sme oklamať Boha, ktorý vidí do nášho srdca a vie o každom našom skutku a myšlienke? Možno si povieme, že nebudeme kňaza obťažovať naším konaním a myšlienkami. Ale potom si asi neuvedomujeme, že kňaz pri spovedi je len svedkom a sprostredkovateľom pred Bohom. On je naším pomocníkom a radcom v tom, aby sme vykonali ozajstné pokánie pred Bohom a získali tak odpustenie.

Priznanie sa k všetkým hriechom pred svedkom je hrdinstvo a určite to nie je ľahké. Priznať si svoj škaredý skutok len pred Bohom nie je tak zahanbujúce, preto mnohí ľudia nepristupujú k spovedi a myslia si, že stačí, ak doma počas modlitby pred ikonou vyznajú svoj hriech. Lenže to nestačí. Ak by to stačilo, Christos by nedal apoštolom moc odpúšťať alebo zadržať hriechy. A túto moc dostávajú od Boha aj kňazi pri chirotónii, preto môžu odpúšťať, alebo zadržať hriechy človeka.

Každý z nás nech si vstúpi do svedomia, nech preskúma svoj doterajší život a zamyslí sa nad tým, čo bolo nesprávne a hriešne. Len tak budeme pripravení hovoriť o sebe, o svojich hriechoch a nedostatkoch. A nielen hovoriť, ale sa takým aj cítiť podobne ako mýtnik v dnešnom Evanjeliu.

Drahí bratia a sestry v Christu, uvedomme si, že koreňom všetkého zla v nás je ctižiadostivosť, z ktorej pramení pýcha, chamtivosť, rozkoš a z nich pramenia ďalšie vášne. Nachádzajú sa v každom, kto hreší, ale v každom v inej forme: u jedného prevyšuje pýcha, u iného chamtivosť atď. Teda v každom z nás je nejaká vášeň. Vášne ale netreba zničiť, ale treba ich premeniť na cnosti, ako hovoria svätí otcovia. Vášne pred pádom človeka do hriechu, boli cnosťami. Náš boj je teda dostať vášne do pôvodného stavu, aby sa opäť stali cnosťami. Amen!

2. kázeň

Drahí bratia a sestry v Christu,

dnešná prvá nedeľa Veľkého pôstu je tradične zasvätená slávnosti Víťazstva Pravoslávia nad herézami a znamená víťazstvo pravdy. Slovom pravoslávie chápeme pravé učenie Cirkvi, ktoré kresťania dostali od Isusa Christa a ktoré sa v Cirkvi zachováva pod vedením Svätého Ducha.

Tento sviatok bol ustanovený pred tisícročím na pamiatku víťazstva kresťanskej orthodoxy nad ikonoborectvom a nad všetkými herézami (bludmi). Práve v prvú nedeľu Veľkého pôstu v roku 843 boli slávnostným sprievodom vnesené ikony späť do chrámu Božej múdrosti v Konštantínopole. S ľútosťou však musíme konštatovať, že v našich zemiach sa liturgický rád Oslavy Pravoslávia nevykonáva, a tak u nás zostáva Sviatok Pravoslávia len

pripomienkou v cirkevnom kalendári a nanajvyš je naň v túto nedeľu poukazované pri kázani v rámci bežných bohoslužieb.

Dnes sa čítajú z Evanjelia slová Isusa Christa o Nathanaelovi: „Hľa, pravý Izraelita, v ktorom nieto lesti.“ (Jn 1,47).

Tým sa chce vyjadriť, že podstata Cirkvi je taká, že neznesie žiadnu lest' a klam. Preto sa Cirkev sama zo svojej podstaty očisťuje od všetkých klamných ľstivých učení. – t.j. heréz. Tento proces prebieha po celé dve tisícročia histórie Cirkvi, nie je riadený žiadnym človekom, ani žiadnym pozemským úradom, ale deje sa akosi samovoľne, je vyjadrením života Cirkvi. Tento proces je dôsledkom prebývania Svätého Ducha, ktorý je Duchom Pravdy v Cirkvi.

Táto nedeľa sa tiež volá „Nedeľou anathemy“, pretože v pravoslávnej Cirkvi sa po celom svete koná zvláštny obrad, pri ktorom sa usvedčujú všelijaké herézy a vyslovuje sa nad nimi anathema. Obrad sa v plnosti koná v katedrálnych chrámoch, text prednáša protodiakon, anathema znamená postaviť niečo prípadne niekoho mimo Christovu Cirkev.

"Brány pekelné ju (cirkev) nepremôžu," dal Christus Pán sľub Petrovi. Vidíme, ako sa podivuhodne tento sľub naplňuje v dejinách. Pravoslávna cirkev, i keď nemá svetskú moc (v dobe prvokresťanskej bola prenasledovaná pohanmi, v Byzancii bola podriadená štátu, a potom bola pod tureckým jarmom či pod bolševikmi; na Rusi ju cár Peter dokonca zbavil počas niekoľkých storočí patriarchov), stále zázračne trvá a udržuje pôvodnú kresťanskú vieru. Je ako starobylá archa, nepochopiteľne nepotopiteľne plávajúca na zmietajúcich sa vlnách svetského mora. Je ako ponorná rieka, ktorú na jednom mieste mocní tohto sveta zadupajú do zemi, ale ona sa nečakane vynorí na tom najmenej pravdepodobnom mieste. Je ako veľtok, ktorý plynie do večnosti, pomaly a nezadržiteľne. Ako píše sv. Nektarios Eginský na začiatku 20. storočia: **»Pravoslávie! Tie mnohé pokolenia a pokolenia v otroctve (za tureckého jarma)! Pravoslá-vie, tisíce víchrov sa do tebe opierajú, tisíce vládcov temnôt s tebou zápasia - tvoji nepriatelia už stratili všetky zábrany, chcú ťa vyrvať z ľudských srdc i s koreňmi, chcú z teba učiť iba spomienku, múzejný exponát, tragickú minulosť, ustrnulú históriu. Lenže všemocný Boh, Svätá Trojica, plný milosti a múdrosti, ktorý vládne nad chaosom, zjavuje ťa na tom najmenej očakávanom mieste, opatruje ťa ako kvietok pod kameňom. Chráni ťa v dušiach ľudí najmenej obdarovaných, v dušiach tých, ktorí nemajú žiadnu moc ani vplyv v tomto svete. Hľa! Ty žiješ, ty trváš a sýtiš ďalšie a ďalšie generácie, obrábaš každý kúsok dobrej**

zemi, šíriš silu a život, svetlo a nebo, otváraš bránu večnosti.«

A tak, drahí bratia a sestry v Christu, čo dodať na záver? Oslavujme, radujme sa, že sme pravoslávni kresťania, budme verní učeniu našej Cirkvi a ďakujme všemohúcemu Bohu za tento veľký dar. Amen!

diakon Ján Tomáš

SÚČASNÁ VEČERŇA

103. žalm

Nasledujúci 103. žalm: „*Blahoslovi, duše moja, Hospoda...*“ („Dobroreč, duše moja, Hospodinu...“) má názov „*prednačinateľnyj*“ (počiatočný) nie preto, žeby bol prvým zo všetkých žalmov, ale preto, že ním sa začína prvá večerná bohoslužba, t. j. večerňa.

Sv. Simeon Solúnsky píše: „*Keď je všedný deň, tak sa číta celý žalm, ktorý vzdáva vďaku Pánovi, hovorí o Jeho skutkoch a ďakuje za všetko, lebo pri konci dňa je potrebné vzdávať vďaku Bohu za všetko*“ (Veniamin, 1992, s. 78).

Jeho obsah kreslí obraz stvorenia sveta v celej jeho veľkoleposti. Hovorí o rozšírení rastlín na zemi, vtákov, obyvateľov morí, o zvieratách a človeku. Plnosť a vnútorná cennosť novostvoreného života, sila a sviežosť stvoreného rána vyvolávajú u sv. žalmistu obdiv a nadšenie. Tento poetický obraz stvorenia sveta, ktorý stojí pred modliacimi sa, utvrdzuje ich v poznaní jednej z hlavných dogmatických právd – o Bohu Tvorcovi, ktorý všetko udržuje pri živote.

Okrem stvorenia sveta nám spolu s tým pripomína i nevinné postavenie prarodičov v raji, keď ešte nezahrešili a nepoznali utrpenie, mučenie svedomia a žili v blaženosti. Boli v bezprostrednom spoločenstve s Bohom, videli Ho tvárou v tvár a oslavovali Ho. Ale toto netrvalo dlho. Po páde do hriechu boli vyhnaní z raja a strávili nasledujúci život v pokání a v žiali za svoje hriechy. Zatvorenie rajskej brány pre našich prarodičov sa zobrazuje zatvorením cárskych dverí.

Duch života, Svätý Duch oživujúci, sa pripomína

kadením celého chrámu: „*A Duch Boží vznášal sa nad vodami*“ (1Mjž 1,2). Kňaz ho uskutočňuje v tomto čase pri otvorených cárskych dverách. Symbolizujúc raj, po kadení sa cárskve dvere zatvárajú, lebo hriechom bol pre človeka raj zatvorený.

Tu sa zobrazuje aj kozmický význam chrámu, lebo on je skutočne reálnym obrazom celého stvoreného sveta. Oltár s prestolom – raj, nebo, na ktorom skutočne (vo svätých Daroch) a nie zdanlivo sedí Pán. Pred ním stojí arcibiskup, ktorý Ho zobrazuje a kňazi s diakonmi, zobrazujúci anjelov. Stredná časť chrámu symbolizuje zem s veriacimi – ľudstvom (Iľjin, bez udania roku vydania, s. 27).

Svitilničné modlitby

Po páde, avšak ešte pred vyhnaním z raja, dostal človek prísľub Vykupiteľa celého ľudstva, Christa, Syna Božieho: „*Položím nepriateľstvo medzi teba a ženu, medzi tvoje potomstvo a jej potomstvo, ono ti rozmliaždi hlavu a ty mu schvatneš päť*“ (1Mjž 3,15). Kňaz zobrazujúc tohto Vykupiteľa, prichádza pred cárskve dvere a pred nimi ako pred zatvoreným rajom prináša Bohu modlitbu za všetkých ľudí, potichu čítajúc svitilničné modlitby (pretože sa už zapaľovali sviece). Je ich sedem. Nazývajú sa tak ešte aj preto, že obsahujú vďakyvzdanie Bohu za nočné svetlo, ktoré nám daroval vo svieчках a pritom aj za to, aby Pán pod obrazom prirodzeného svetla nás nasmeroval na svoju cestu a naučil nás chodiť v Jeho pravde (Veniamin, 1992, s. 79)

Modlí sa takto: „*Označ nám, čo je dobré, veď nás po svojich cestách, aby sme kráčali v Tvojej pravde. Rozveseľ naše srdcia, aby sa báli Tvojho svätého mena, lebo veľký si Ty a tvoríš divy*“ – modlitba prvá. Prosí o zmilovanie a odvrátenie Jeho hrozného hnevu: „*Hospodine, netrestaj nás vo svojom hneve a vo svojej zlobe nás nekáráj*“ – modlitba druhá. Prosí o vypočutie: „*Hospodine, Bože náš, rozpomeň sa na nás hriešnych a neužitočných svojich služobníkov, keď vzývame Tvoje sväté meno*“ – modlitba tretia. Prosí o darovanie jednej účasti so svätými: „*Dopraj nám mať účasť a dedičstvo so všetkými, ktorí sa ozaj boja Teba a zachovávajú Tvoje prikázania*“ – modlitba štvrtá. Prosíme o únik pred nástrahami diabla: „*Daj, aby sme Tvojou milosťou ostatok tohto dňa unikli rozličným nástrahám zla*“ – modlitba piata. Prosí o darovanie mu dôstojnej služby, o slávoslovie: „*Daj, nech aj ostatok času prežijeme bez hriechu a pred Tvojou svätou velebnosťou oslavujeme Teba, jediného dobrého a ľudomilného nášho Boha*“ – modlitba šiesta. Prosí o prijatie prinášaných modlitieb:

„Sám, Ludomil, riadiš našu modlitbu, aby sa vznášala k Tebe ako kadidlo, a prijmi ju ako ľúbeznú vôňu“ – modlitba siedma.

Práve táto siedma svitilničná modlitba vyniká ohromnou hĺbkou a umeleckým bohatstvom. Znie takto: „Bože veľký a vznešený, ktorý jediný si večný a prebývaš vo svetle neprístupnom, ktorý si všetko múdro stvoril, oddelil svetlo od tmy a slnko stanovil, aby vládlo vo dne, mesiac potom a hviezdy, aby vládli v noci, a ktorý si nás hriešnych učinil hodnými priblížiť sa v tento deň s vyznaním pred Tvoju tvár a predniesť Ti večernú pieseň chvály: sám, Ludomil, riadiš našu modlitbu, aby sa vznášala

k Tebe ako kadidlo, a prijmi ju ako ľúbeznú vôňu. Daj, nech prítomný večer a nasledujúca noc sú pokojné. Odej nás odevom svetla, chráň nás pred nočnými hrôzami a pred každým zlom, ktoré sa v noci blíži, udeľ nám spánok, ktorý si nám daroval k osvieženiu, cudzí všetkým diabolským preludom. Sám, Vládca, Darca dobra, daj, aby sme na svojich lôžkach v ľúlosti pamätali na Tvoje sväté meno a súc osvietení poučením Tvojich prikázaní, vstali s duchovnou radosťou k chvále Tvojej dobroty a Tvojmu milosrdenstvu prednášali prosby a modlitby za svoje hriechy a všetkého Tvojho ľudu, ktorý na príhovory svätej Bohorodice navštv svojou milosťou.“

Týchto sedem svitilničných modlitieb je v plnosti uvedených v Služebniku, ktorý vydala Pravoslávna cirkev v Cirkevnom nakladateľstve, Bratislava 1980, str. 4-10. Po nich nasleduje veľká ektenia.

POUŽITÁ LITERATÚRA

Iľjin, V. I.: Vsenočnoje bdenije. Paris: YMCA PRESS, bez udania roku vydania.

Služebnik. Bratislava: vydala Pravoslávna cirkev v Cirkevnom nakladateľstve, 1980.

Veniamin, archijerp.: Novaja Skrižaľ. Tom I., reprintnoje izdaniye, Moskva: 1992.

Mgr. Jozef Nemčík, PhD.

O pekle

Igumen Ján píše: „Ludská vôľa, ktorá sa nepokorí pred Bohom, vytvára tým pre seba peklo a zavrhne neopísateľnú blaženosť raja – teda naplnenie Božej vôle. Pokiaľ hlavnou vlastnosťou raja a nebeského kráľovstva je vzájomná láska, potom satanovo kráľovstvo, peklo, je charakterizované predovšetkým zlobou, nenávisťou a potrebou mučiť sa vzájomne, potrebou vyhovieť svojim vášňam; iné záujmy totiž duša za života nemala, a po smrti už nebude mať možnosť naučiť sa vyšším, čistým a svetlým prániam a túžbam. Je úplne prirodzené, že každá duša dychtí po živote

v tom duchovnom prostredí, ktoré najlepšie odpovedá jej sklonom, chuti, túžbam a názorom. Len v takom prostredí sa cíti uspokojená, iné prostredie ju mučí a tieto muky sú tým intenzívnejšie, čím ďalej prebýva od túžob panujúcich v tomto prostredí. Tu, na zemi, ľudia často nemajú silu vytvoriť náležité duchovné ovzdušie, takže tu túžby môžu niekedy byť potláčané prostredím, ktoré im nezodpovedá. A duša bude v takomto prípade trpieť nespokojnosťou. Lenže až sa oddiali od tela, nič už nebude prekážať, aby sa v nej rozvinuli jej najhlbšie pránia. A potom vstúpi do prostredia, ktoré harmonizuje s jej stavom. Preto sa duša, ktorá horí láskou ku Christu, dostáva do lásky, všeobecnej lásky. A naopak - duše odcudzené láske budú ponorené do atmosféry egoizmu, nepriateľstva a nenávisťi, čím je vytvorená klíma pekla. Celá hrôza ich situácie a žalosť ich stavu bude spočívať v tom, že iba tam sa budú cítiť vo svojom prostredí a v ovzduší, ktoré je im vlastné. Prostredie lásky je pre nich neznesiteľné ako oheň. Takže peklo bude pre nich tým najpriateľnejším miestom pre ich záhrobnú existenciu.“

Napísali ste nám...

Ako nás Pán Boh rozmaznáva

Čakali sme naše prvé dieťa. Nevedeli sme dokopy nič o tom, čo nás čaká. Hoci nás z každej strany niekto bombardoval radami i „neradami“, často najmä cudzí. Žijeme na dedine mimo príbuzných, tak to pre nás a najmä pre mňa nebolo príjemné. Lebo všetko, čo činíme s pomocou Božou, má svoj hlboký a obohacujúci zmysel. Ale komu

sme to mali hovoriť? Komu som mala vysvetľovať, že sa modlím a tak sa najlepšie pripravím na pôrod? Naši známi to vedeli a poradili, čo mohli. To bolo pre mňa najdôležitejšie.

Hneď ako som zistila, že budeme traja, vyhládala som si modlitby a ikony, ktoré mi mali spríjemniť a obohatiť čakanie. Bála som sa, ako každá žena. Nie je ľahké byť tehotná, aj keď to mnohé staršie dámy zľahčujú. Moja mama mi veľa nevysvetľovala, lebo sama to zažila iné, ako nakoniec ja. Ale pochopila som, že mi to nechcela skresľovať.

Celých 38 týždňov som sa modlila k sv. Panteleimonovi. Ani neviem, ako som sa k nemu dostala. Viem len, že som si uvedomila, že je liečiteľ a to ma priviedlo k tomu, aby som si jeho modlitbu našla a preložila. Potom som si preložila modlitbu k Matke Božej „v rodach pomošnica“ – pomocníčka pri pôrode a ešte jednu modlitbu k pokojnému pôrodu som dostala od priateľky Janky. Takto vyzbrojená som sa deň za dňom posilňovala. V nedeľu som sa v chráme zúčastňovala Eucharistie a tak mi uplynulo obdobie siedmich mesiacov.

Keďže som dosť temperamentná, nebola som pripravená vylihovať, ale musela som. Lekárka mi zakázala prehnajú aktivitu a ja som zaľahla vždy, keď som cítila únavu. Nestačilo to, tak som sa so slzami na krajíčku musela presťahovať na neurčito do nemocnice. Bfrrrr!!! Bola som nešťastná z tej izolácie, bez môjho domova, bez manžela. Bolo mi veľmi otupno. Mohla som si čítať, počúvať rádio, walkmen, písať esemesky, kresliť si, ale aj tak mi čas plynul veľmi pomaly a vizity som neznášala. Nerada na to spomínam.

Moji milovaní prišli vždy, keď mohli. Môj Jožko bol pri mne často a vždy to bolo pre mňa veľmi dobré povzbudenie. Po štyroch týždňoch som sa mohla vrátiť domov. Už som sa tak „neotvárala“, takže predčasný pôrod bol zažehnaný. Pomohol aj sv. Panteleimon, lebo ja som neznášala nemocničné prostredie a keďže som bola hospitalizovaná prvýkrát v živote, bolo to deprimujúce. Navyše som človek spoločenský, temperamentný a aktívny. Tam medzi štyrmi stenami, navyše bez možnosti vychádzok, som sa cítila ako v kletke.

Prišla som domov šťastná ako blcha a spokojná, že nebudem v nemocnici do konca tehotenstva. Bolo leto a to milujem. Užívali sme si každý deň. Ale po dvoch týždňoch, keď som bola na prehliadke, ma moja gynekologička prekvapila nečakaným vyhlásením: „Vy rodíte pani N. ... Nemáte bolesti?“ Aké? Žiadne som nemala. Ani keď ma o necelú hodinu vyšetruval primár na prijme, nič som necítila. Bola som úplne vyrovnaná. Asi tie lieky, čo ma nimi dopovali, ešte aj po tých týždňoch účinkovali. Ale až do samotného pôrodu som bola čiperná a bez bolesti. Za vedľajšou stenou porodila dve hodiny predomnou pani Mirka a ona žasla, čo som celý čas, kým ma uložili na lehátko, stvárila.

Posledných 15 minút som už iba rodila, ale okrem vagónu, čo som pred sebou musela tlačiť, som nemala žiadne bolesti. Nič. Asi ako Bohorodička. Manžel mi celý ten čas zvlhčoval ústa a utieral čelo. Nekričala som, neplakala som. Iba som dýchala a tlačila. V duchu som sa snažila sústrediť na modlitbu, aby som nešepkala, že už nikdy viac; takú drinu si radšej odpustím a podobné výroky. A keď naše „Pučiče“ vyšlo na svetlo, bola som o tri kila ľahšia, múdrejšia a podľa môjho mužička, aj krajšia.

Keď mi to všetko neskôr došlo, pochopila som jednu úžasnú vec – Boh nás miluje a bude nás rozmaznávať vždy, keď Mu to dovoľíme.

Na sv. Panteleimona – mučeníka a liečiteľa nedám dopustiť. Je to patrón našej rodiny a svätý spoločník Karolíny – nášho „Pučiče“.

En.

Detské okienko

Žil raz jeden malý chlapec, ktorý mal veľmi zlú povahu. Otec mu dal vrečko klinčov a povedal mu, že vždy, keď sa nahnevá, nech zatlačie jeden kliniec do plotu vzadu za domom.

Prvý deň chlapec zatĺkol do plotu 37 klinčov. Za niekoľko týždňov sa naučil kontrolovať svoj hnev a počet zatĺčených klinčov sa postupne znižoval. Zistil, že je jednoduchšie ovládať zlosť, ako zatĺkať klince do plotu.

Nakoniec prišiel ten deň, keď sa chlapec ani raz nenahneval. Povedal to otcovi a otec mu navrhol, aby teraz chlapec vytiahol vždy jeden kliniec, keď sa za celý deň ani raz nenahnevá. Dni sa míňali a chlapec po čase mohol povedať otcovi, že v plote nezostal ani jeden kliniec.

Vtedy zobral otec chlapca za ruku a zaviedol ho k plotu. Tam mu povedal:

"Urobil si dobre, chlapče, ale pozri sa na diery v plote. Ten plot už nikdy nebude taký, aký bol. Keď povieš niečo v hneve, tak to zanechá pravé takéto jazvy. Ako keď zabodneš do človeka nôž a vytiahneš ho. Nezáleží na tom, koľkokrát povieš ľutujem, rana stále zostáva. Rana spôsobená slovom boli rovnako ako fyzický úder.

Básnické okienko

VIERA

Je to, v čo uveril Noe, aj napriek zvláštnosti,
stal sa však dedičom spravodlivosti.
Vierou nadobudla Sára silu,
počala, hoci jej vek už minul.
Ňou obetoval Abrahám Izáka,
keď skúšal Boh, či zaváha.
Židia opustili Egypt vďaka nej,
a prišli do zeme pre nich zasľúbenej.
Skutočná viera, nepriznáva len, že Boh existuje,
veď aj Satan sa pred Bohom trasie,
ale jeho vôľu nevykonáva,
tak človek sa v oddanosti Bohu na niečo lepšie pretvára.
Nie je na zázrakoch postavená
a tým menej vynútená.
Prejavom viery sú skutky, bez nich je mŕtva,
inak láska by bola mŕtva.
Za vieru trpeli mnohí – od svojich i cudzích
stali sa príkladom, poučením – nič sa nezmenilo do dní dnešných.
Väčšina ľudí vie tak veľa hriešneho,
no len tak málo Božieho.
Tak, ako čítame v Jánovom Evanjeliu
„Blahoslovení, ktorí nevideli, a predsa uverili“.

NÁDEJ

Je to viera zameraná do budúcnosti,
vytrhnutie človeka z bezradnosti,
sila, ktorá preniká časom,
načúvanie tým správnym hlasom.

Cnosť, s ktorou človek znáša svoj kríž
aj keď sa na rázcestí zastavíš,
no ak sa nádejaš na Boha,
tým správnym smerom vykročí tvoja noha.
Predmetom toho, v čo človek dúfa.
Je spása nesmrteľného ducha.

LÁSKA

V Aténach na piedestál postavili intelekt,
moc sa zase skvela v Ríme,
u kresťana by to mala byť láska – čo nezahynie,
veď bez nej je ako soľ, keď stratí chuť,
kto by chcel takým byť?!
Ten, kto je ňou naplnený od iných, ju nežiada,
ale predovšetkým sám ju rozdáva.
Veď láska k blížnemu je láskou k Bohu
a každý má na ňu vlohu.
Bez nej vedomosti, skutky ani viera nemajú zmysel,
bol by to na ničom stojací výmysel.
Láska má mnoho vlastností,
ktorými nás prenáša do večnosti.
Je to od Boha človeku daný dar
je všetkým: sila, šťastie i zbraň.

POZNANIE

Človek sa podobá tomu, komu slúži
je na ňom, či chodí po vode, alebo po kaluži.

Poznať - znamená hlavne skúsiť
pocit duchovnej slobody zažiť,
a moc Ducha Svätého
nechať pôsobiť vo svojom vnútri Jeho.
To, čo je Božie, vidieť duchovnými očami,

a nie zázrakmi či čarami.
Veď poznanie bez lásky k Bohu
neprivádza.
To je tá tenká, no silná priadza,
ktorá odkrýva jasné od nejasného,
ktorá rozlíši dobro od zlého.

MÚDROST'

Božia múdrosť je poriadok v celom
stvorenom svete,
tak, čo viac ešte chcete?
Je to bohatstvo, ktorého hodnota sa
nedá vyčíslieť,
je to niečo, čo treba zažiť.
Prináša človeku pokoj a radosť,
mení sa ňou každodennosť.

ČESTNOSŤ

Boh vidí všetko a podľa svojej
spravodlivosti súdi,
nie tak, ako to je u ľudí!
Kresťan má byť čestný voči Bohu,
blížnym i sebe,
aby v jeho srdci našla miesto láska, čo
otvára dvere
do Nebeského kráľovstva,
lebo tu sa zhodujú skutky a slová.

POKORA

Zdanlivo ponízuje,
v skutočnosti však povyšuje.
Je matkou všetkých cností,
pomáha nám k blaženosti.
Jej opakom je pýcha,
ktorá hriechom dýcha.
Veď sám Boh je vo svojej veľkosti
pokorný,
keď stará sa o nehodných.
Spravodliví pred Bohom nie sú tí, čo

zákon počúvajú,
ospravedlnení budú tí, ktorí ho
naplňajú.

POSLUŠNOSŤ

Príkladom je Christos, keď ukázal, čo
treba,
veď Sám zostúpil z neba,
aby nie svoju vôľu konal,
ale Toho, Ktorý ho poslal.
Učí obľúbiť si život s Bohom
tak, že nie sme ochotní vymeniť ho v
mnohom.
Je to hrob vlastnej vôle a vzkriesenie
pokory
hlavne v začiatkoch to dosť bolí.
Jej ovocím ako cnosti
je získanie pokoja a radosti.
Je súčasťou modlitby a pôstu
ide o vytvorenie imagionárneho mostu,
ktorý spája dva svety
a tak sa z človeka stáva svätý.

TRPEZLIVOSŤ

Vo viere ňou skúšame svoju vytrvalosť
ako je vernosť a Bohu oddanosť.
Roľník od jari do jesene vyčkáva úrodu,
tak aj my na konci života dostaneme
svoju náhradu.
Je pre kresťana nevyčerpatelným
prameňom sily,
aby sme určitým spôsobom žili.
Život by mal byť jej školou,
a nie hrobárom,
je to zvelaďovanie toho,
čo sme dostali v malom.

SMELOSŤ

Podobenstvo o talentoch nám hovorí,
čo Bohu nelahodí,
že sluha stratil aj to málo, čo mal,
lebo zo strachu všetko zakopal.

Protiklad smelosti vidieť v bojzlivosti
a strachu,
sú to dva veľké dôsledky hriechu.
Môžu priviesť k zúfalstvu a zrade,
tak ako sa to udialo v Getsemanskej
záhrade.

Keď s nami Boh, kto je proti nám?
To len na okraj spomínam.

OZNAM

Pravoslávna Cirkev oznamuje všetkým, že sväté Liturgie sa v Banskej Bystrici a vo Zvolene konajú striedavo: jednu nedeľu v Banskej Bystrici v náhradných priestoroch v Agentúre sociálnych služieb na

Ulici 9. mája č. 74 (bývalé detské jasle) so začiatkom o 9:30 hodine. Ďalšiu nedeľu vo Zvolene v kaplnke zvolenského zámku o 10 hodine. Ďalej vám oznamujeme, že sa vo vojenskej kaplnke vo Zvolene slúžia sviatočné večerne, utrene a sväté Liturgie. Podrobnejšie informácie dostanete na telefónnom čísle: 0903 170 583. Tešíme sa na vašu účasť. Christos medzi nami!

SVETLO PRAVOSLÁVIA – spoločensko – duchovný občasník

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail:

jankasom@szm.sk,

www.pravoslavie.sk

